

יום חמישי 03 פברואר 2022
ב' אדר א תשפ"ב

הוועדה למאבק בנגע הסמים – 30.6.2020

משתתפים:

עזרא סיטון – יו"ר הוועדה
סיגל סקליאר – מנהלת לשכה סגן ראש העיר
סמדר בן אהרון – עוזרת ראש העיר בתחום מניעת אלימות וסמים
נטלי צדק - מנהלת תחום מניעה, מחלקת נוער
אורנה גינת – ראש צוות התמכרויות, רווחה ובריאות
רוגן – נציג מחלק הנער מרחב איילון

עזרא – פתיחת הישיבה. התייחסות לחוקים שעולים לאחורונה בנושא הלגליזציה בנושא הסמים, החוק שהעלתה ח"כ שרון השכל והצורך להבין את השפעות הקורונה על השימוש בממכרים למיניהם בקרב האוכלוסייה.

סמדר – הצגת נתונים לאור תקופת הקורונה; נתונים מחקרניים המראים עלייה של מאות אחוזים בשימוש בסמים, הזמנות בטלגראם, עלייה משמעותית בהזמנות של אלכוהול; לפי המרכז הישראלי להתמכרויות עולים שני דברים, יש החמרה בהתמכרויות והוספה של התמכרויות נוספות. 12.6% אחוזים הוסיפו עוד התמכרות, 38% מהמכורים – התמכרותם החמירה. משולש של דיכאון, חרדה והתמכרות.

כפי שעזרא אמר, החוקים שעולים עכשיו הם חוקים של לגליזציה, משהו שנתפס כפחות מסוכן, לגיטימי, וזה בהחלט מעלה את השימוש בסמים. שומעים את זה גם מאנשי המקצוע בשטח, ישנו קיום גם של "פורום לילה" ושומעים זאת מאנשי המשטרה.

רוגן – הצגת נתונים של ירידה בתפיסת משתמשים לאור חוק אי הפללה. בעבירות סחר המשטרה הפעילה פעילות מאד אגרסיבית ואינטנסיבית. שתי פרשיות גדולות של סחר בסמים בחולון שטופלו. עלייה מ-37 ל-97 תיקים ב 2020. מעלה את הצורך לטפל מול הסוחרים. רוגן מסכים שכיום קל הרבה יותר להשיג סמים. יש שתי שוטרות שמבצעות פעולות הסברה בבתי הספר מדברות עם התלמידים ומציגות את ההשלכות של שימוש בסמים.

אורנה - סקירה על משמעות השפעת הקורונה והצגת נתונים לאור השינויים של התקופה האחרונה. ה"נורמטיביים" שמתפקדים, שרגילים לסיים את היום עם 'פייסל' – השימוש עבר לצהריים ומראה החמרה באופן מובהק. בטלוויזיה הראו איך העם מתארגן על נייר טואלט, אבל לא הראו איך הוא מתארגן על הקנאביס. מדברים על עלייה של 600% בקניית קנאביס.

איך הקורונה השפיעה על החברה – עלייה משמעותית בצפייה בפורנוגרפיה, שימוש באלכוהול, אנשים נורמטיביים שצורכים אלכוהול מדי פעם בשעות הערב החלו לצרוך עוד משעות הצהריים. הורים לנוער שאמרו – "המצב בסדר, הילד בבית" לא שמו לב מה קורה לו בחדר, פתאום הבינו שיש בעיה. היה ניסיון לסמן מטרות לצורך ניטור – שימוש יומי, שבועי, אבל היה קושי כי לא היה עם מי לעבוד, אפילו המטפלים

היו במצוקה כי הקורונה הפחידה ופזרה את כולם. היה קושי בשיתופי פעולה. כשבועיים אחרי שפתחו את השוק, כמו קרחון שהפשיר, פתאום היה נחל של פניות. המטופלים קיבלו עזרה של חזרה לשגרה, בדיקה של מה ניתן לעשות בכל זאת, למרות המצב ולמרות ההתמודדות עם ההתמכרות. אופן השיחות השתנה לגמרי למקום של הורדת חרדה ותחושת מסוגלות - על מה יש לי שליטה.

הייתה תמיכה מקיפה למשפחות המכור, כיצד להתמודד עם זה, התנהגויות ספציפיות. הדגש היה על הורדת השיפוטיות מול המכור, איסוף של פירורים של מסוגלות. שרשרת של מסוגלויות.

היו התמודדויות שלא הייתה שליטה עליהם - בעקבות הקורונה שוחררו הרבה מאד אסירים. לא כל האסירים היו עם עורף משפחתי. הגיעו בלי שקל ובלי ת.ז. הייתה עבודה מאסיבית מול ביטוח לאומי. היו המון מצבים של חוסר אונים, מסדרים משבר אחד - מגיע משבר שני.

באלכוהול הייתה בעיה מאד רצינית כי מרכזי הגמילה בהתחלה היו סגורים וגם היום כשהם פתוחים - הם בחצי התכולה שלהם, כך שיש המתנה של למעלה מחודש. האינטייק בתקופת הקורונה היה טלפוני. נקבע שמדריך יקבל את המטופל ויפגוש אותו, המטפלת טיפלה בו דרך הטלפון.

יש בעיה קשה עם דרי הרחוב, לא הייתה אפשרות למצוא להם מקום.

הנשים היו צריכות תמיכה מסביב לשעון. כל הדברים של טיפול במשק בית, עבודה עם קשישים - הכל פסק. בקורונה היו המון תרומות, גיוסים של המון תרומות, לפי גילאי הילדים - גויסו ונארזו צעצועים מתאימים, האימהות קיבלו הנחייה כל יומיים לפתוח משהו, חולק אוכל חם לקשישים, מה שנשאר חולק לאימהות כדי שיהיה להן אוכל חם, התחושה הייתה שיש חיבוק של המשפחות והמחשבה הייתה איך נשארים שם בשבילם.

"בידודא" - קבוצת פייסבוק פרטית רק של המטופלים לצורך שמירה על קשר ומסרים מעודדים. המטופלים ביקשו להעביר זאת לפלטפורמת הטיק-טוק. לסיום - חשוב להבהיר שהפניות החלו כשבועיים אחרי סיום הסגר אך הייתה עבודה ברצף כל הזמן.

נטלי - כל הצוותים הוצאו לחל"ת באופן פתאומי וחזרו בטטופים. בשבועיים הראשונים לא פגשנו בני נוער, השקט שלפני הסערה, שקט שמעורר חרדה. לאט-לאט התחלנו לפגוש מהשבוע השלישי את בני הנוער בהמוניהם ברחוב. נפתח מרחב ניח, מחצלת, שש-בש כדי לאפשר להם מרחב עם מבוגרים משמעותיים. נושא הסמים, האלכוהול והאלימות לא היה ניתן להתעלמות. בני נוער שהיו מעשנים בפעם ב-, רק התנסו, דיווחו על שימוש לרעה כל יום - כל היום, קמים בבוקר - מעשנים פייסל / באנג. בני נוער דיברו על הקלות שאפשר להשיג את הסמים, "יותר קל להזמין היום סמים מאשר להזמין פיצה". זה לא רק גראס, אלא גם סמים קשים יותר כגון קוקאין, דוסה, כל סוגי הסמים המוכרים. תובנה משמעותית נוספת היא שיש עלייה בעמדות חיוביות בנוגע לשימוש בסמים בכלל ובקנאביס בפרט. יש שימוש בחומרים מסוכנים - סמי הזיה, חומרים נרקוטיים וחומרים נדיפים. תובנה מדאיגה נוספת היא שבני הנוער ה"נורמטיביים" אצלם נתפס שימוש עולה של אלכוהול וסמים.

עזרא - אנחנו נאלצים לסיים; תודה לכל העוסקים במלאכה, אני רוצה לזמן את שרן השכל בשבוע הבא, אקרא גם לסמדר, נטלי ואורנה להבעת עמדה נחרצת. בנוסף, קיום פגישה עם השרה אורלי אבוקסיס כדי לבחון עמדתה בנושא.

החלטות

1. הוועדה תוציא מכתב לראש הממשלה בנוגע לעמדתה בנוגע לחוק הלגליזציה ואי-הפללה.
2. הוועדה תוציא מכתב לכל היו"רים ברשויות המקומיות האחראים על מניעת סמים ואלכוהול בקרב בני נוער על מנת לגבש חזית אחידה בנושא זה ולעמוד על הסכנות שעליהם עומדים גם אנשי המקצוע.
3. פגישה עם חברת הכנסת שרון השכל המבקשת להעביר את החוק ולהסביר את המסוכנות שבו.
4. פגישה עם השר לביטחון פנים וההסבר על סכנת החוק.
5. פגישה עם השרה אורלי אבוקסיס הממונה על נושא הסמים והאלכוהול.